

Закон за иновациската дејност

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ

(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/13, 137/13, 41/14, 44/15, 6/16, 53/16, 190/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 235/24).

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет

Член 1

Со овој закон се уредува иновациската дејност, принципите, целите и организацијата на примената на резултатите од иновациската дејност, научноистражувачката дејност, техничките и технолошките знаења, пронајдоците и иновациите, како и основањето, статусот, надлежностите, управувањето и раководењето, финансирањето, надзорот над работата, како и други прашања поврзани со работата на Фондот за иновации и технолошки развој.

Супсидијарна примена

Член 2

На постапките утврдени со овој закон се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

Член 3

Изразите употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. „Национален иновативен систем“ е збир на организации, институции и нивните односи во функција на генерирање, ширење и примена на резултатите од научноистражувачката дејност и технолошките подобрувања во Република Северна Македонија;
2. „Иновациска дејност“ се активности кои се преземаат за да се создадат иновации на производи, технологии, процеси и услуги;
3. „Иновација“ е примена на нов или значително подобрен производ, технологија, процес или услуга, вклучително и техничките спецификации, компоненти и материјали, вграден софтвер, ориентација кон корисници или други функционални

карактеристики, маркетинг метод или нов организациски метод во работењето, во организација на работните односи или односите на правното лице со околината;

4. „Иновација на производ“ е примена на нов или значително подобрен производ, а не е промена од естетска природа или исклучително продажба на иновативни производи произведени и развиени од страна на друго физичко или правно лице;

5. „Иновација на процес“ е примена на нов или значително подобрен начин на производство или испорака, складирање и транспорт, вклучително и значителни промени во техника, опрема или софтвер, не ограничувајќи се само на организациски и менаџерски промени;

6. „Иновација на технологија“ е примена на нова или значително подобрена технологија;

7. „Организациска иновација“ е примена на нови или значителни промени во структурата или методите на управувањето, со цел за подобрување на употребата на знаењето, квалитетот на производите или услугите, или зголемување на ефикасноста на деловните процеси, во соодветното правно лице или влез на нови пазари;

8. „Маркетинг иновација“ е примена на нови маркетинг методи, вклучувајќи и значителни промени во дизајнот на производот, пакувањето, пласманот и промоцијата на производот и наплатата на производот;

9. „Иновација на услуга“ е примена на нова или значително подобрена услуга;

10. „Субјект на иновациската дејност“ е правно или физичко лице кое создава иновации, пласира нови знаења и технологии, на оригинален и систематски начин врши примена на научни резултати и современи технолошки процеси поради создавање на иновации, развој на прототипи, нови производи, процеси и услуги, или подобрување на постоечките во одредена област и е регистрирано во Централниот регистар на Република Северна Македонија согласно со Законот за вршење на иновациска дејност;

11. „Субјект за давање инфраструктурна поддршка за вршење на иновациска дејност“ е правно лице за давање инфраструктурна поддршка и поврзување на научноистражувачките со иновациските организации и со стопански субјекти, регистрирано во Централниот регистар на Република Северна Македонија;

12. „Иноватор“ е физичко лице кое со својата иновациска дејност придонело за создавање на нови или значително подобрени производи, технологии, процеси и услуги;

13. „Иновациски проект“ е документ кој предложува начини на реализација на програми од иновациска дејност што резултира со создавање на нови или значително подобрени производи, технологии, процеси и услуги;

14. „Иновациска инфраструктура“ е опкружување создадено во областа на информатичките и комуникациските технологии, техничко-технолошка опрема, физичката инфраструктура (просторна, транспортна, интернет и интранет), како инфраструктура на знаење (ресурси на научноистражувачки институции и други образовни и консултантски ресурси), која е во функција на предизвикувач на реструктурирање на деловниот сектор и вмрежување на субјектите на иновациската дејност од академскиот и стопанскиот сектор;

15. „Новоосновано микро, мало и средно трговско друштво старт-ап“ е трговско друштво основано од едно или повеќе физички и/или правни лица од чие основање до моментот на аплицирање за финансирање од Буџетот на Република Северна Македонија, не поминале повеќе од шест години;

16. „Новоосновано трговско друштво спин-оф“ е трговско друштво основано од едно или повеќе физички лица вработени/ангажирани или студенти во установата која врши високообразовна, односно научноистражувачка дејност и/или правни лица основани од установи кои вршат научноистражувачка дејност и/или од стопански субјекти, со цел за комерцијална експлоатација на иновацијата, префрлена во новооснованото трговско друштво;

17. „Кофинансирани грантови“ се грантови каде што примателот на грантот мора да учествува со сопствени средства во износ од минимум 15% во вкупната инвестиција;

18. „Еквити инвестиција“ е вложување во трговско друштво со ограничена одговорност и трговец поединец со што се откупува постоечки удел од сопственоста на трговско друштво кое врши иновациска дејност согласно со овој закон или вложување со кое се стекнува нов удел во тоа трговско друштво;

19. „Мезанин инвестиција“ е вложување кое ги има карактеристиките и на еквити инвестиција и на кредитирање на трговско друштво со ограничена одговорност и трговец поединец кое врши иновациска дејност согласно со овој закон;

20. „Фонд за еквити и мезанин инвестиции“ претставува посебен имот, без својство на правно лице, формиран за поддршка на иновациската дејност преку прибирање на средства од инвеститорите за реализација на инструментот еквити и мезанин инвестиција и

21. „Приходи (ројалти)” е надоместок кој го добива Фондот за иновации и технолошки развој по основ на реализација на проекти за иновации или трансфер на технологии, а чиј развој го финансирал Фондот за иновации и технолошки развој, во согласност со договор за финансирање.

Иновациска дејност

Член 4

Иновациската дејност ги вклучува следниве активности:

- примена на научноистражувачката работа и технолошките активности, во насока на создавање на нови или подобрени производи, услуги и процеси, новитети или подобрувања во технолошкиот процес, имплементирани во економскиот промет,
- технолошко опремување и подготовка на производството за иновациска дејност,
- тестирање за сертификација и стандардизација на нови производи, технологии, процеси и услуги,
- создавање на нови или подобрени производи и услуги и/или примена на нови или подобрени технологии во почетен период на иновацискиот проект,
- организација и/или уредување на пазарите на иновативни производи, технологии, процеси и услуги,
- трансфер на технологии и/или знаење за иновативни производи, технологии, процеси и услуги,
- создавање и развој на инфраструктура за иновации,
- заштита, пренос и стекнување на права од иновации со цел за нивен развој и комерцијализација,
- употреба на нови идеи и резултати на научноистражувачката дејност во областа на управување со општеството,
- промоција на резултатите од иновациската активност и комерцијализација на резултатите од иновациската дејност,
- усвојување и примена на глобални технолошки know-how,
- прилагодување на глобалното интелектуално знаење на ниво на Република Северна Македонија и
- други активности насочени кон создавање на иновации, во согласност со овој закон.

Иновациска политика

Член 5

За поставување на цели и обезбедување на системски услови за создавање, развој и имплементација на иновации, Владата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Владата) донесува стратегија за иновации за период од седум

години, на предлог на Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Министерството), во соработка со Министерството за економија и труд.

Комитет за иновации и претприемништво

Член 6

Владата формира Комитет за иновации и претприемништво (во натамошниот текст: Комитетот).

Комитетот е составен од претседател и 16 члена.

Претседател на Комитетот е претседателот на Владата.

Членови на комитетот се:

- министерот, односно заменикот на министерот за финансии,
- министерот, односно заменикот на министерот за здравство,
- министерот, односно заменикот на министерот за економија и труд,
- министерот, односно заменикот на министерот за дигитална трансформација,
- министерот, односно заменикот на министерот за образование и наука,
- министерот, односно заменикот на министерот за социјална политика, демографија и млади,
- министерот, односно заменикот на министерот за животна средина и просторно планирање,
- двајца министри без ресор,
- министерот, односно заменикот на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство и
- пет експерти за иновациската дејност кои ги предлага Владата.

Комитетот ги врши следниве работи:

- координирање на политиките и мерките на Владата за зголемување на иновативноста и конкурентноста,
- интегриран пристап во креирањето и имплементацијата на активностите и мерките за зголемување на иновативноста и конкурентноста,
- координирање на распределбата на буџетските средства во согласност со владините приоритети,
- ги разгледува извештаите на работата на Фондот за иновации и технолошки развој,
- координирање меѓу институциите во креирањето на политиките и спроведување на активностите за иновации и конкурентност, за да се оневозможи преклопување на истите во различни институции,
- разгледување и давање мислење на програмите на Фондот, пред доставување во Владата,

- давање препораки/предлози до Владата по однос на програми и проекти од меѓународни организации за поддршка и развој на иновациската дејност;
- редовно следење на политиките и мерките на Европската унија и земјите со најдобра пракса на полето на зголемување на иновациите и процена на нивната релеватност и влијание на Република Северна Македонија,
- давање препораки и предлози на министерствата на тема иновации поврзани со нивните дејности,
- давање препораки и предлози до Владата како може да се спроведат активности за развој на технологијата со цел за зголемување, комерцијализација и апсорпција на иновациите,
- редовно следење на индикаторите за иновации на македонската економија според Глобалниот индекс на иновации и врз таа основа градење на соодветни ставови и предлагање на мерки,
- давање препораки и предлози до Владата поврзани со деловното опкружување, а во врска со интелектуалната сопственост и олеснување на финансирањето на иновации,
- интегриран пристап во креирањето на политиките за имплементационите тела/агенциите и давање соодветни предлози до Владата за проширување на надлежностите на постојните тела/агенции и/или формирање на нови од областа на иновациите и
- други работи сврзани со реализација на задачите и целите за дејствување на Комитетот.

Комитетот донесува деловник за својата работа.

Член 7

На предлог на Комитетот Владата може да формира посебни тела за следење и поттикнување на иновациската дејност во посебни области и одделни стопански гранки со цел да ја координира работата и да ги реализира заедничките интереси во областа на иновациската дејност.

Надлежности на Министерството за образование и наука

Член 8

За следењето на развојот и комерцијалната експлоатација на иновациите Министерството за образование и наука, преку Одделението за иновации и претприемништво (во натамошниот текст: Одделението), ги врши следниве работи:

- подготвува стратегија за иновации,
- подготвува тригодишни акциски планови кои произлегуваат од стратегијата за иновации,
- предлага на Комитетот и на Владата политика во областа на иновациската дејност и

програми на иновациската дејност,

- ги следи и анализира европските и светските трендови и стандарди во иновациската дејност и предлага мерки за нивно преточување во Република Северна Македонија,

- ги следи и анализира прашањата поврзани со иновациите како што е интелектуалната сопственост и експанзија на технологија како во Република Северна Македонија, така и светските трендови и предлага мерки за да одговори на предизвиците и можностите на овие промени,

- ја следи реализацијата на постојните активности во иновациската дејност и предлага мерки во согласност со развојниот потенцијал на Република Северна Македонија,

- дава мислења и предлози за иновациската дејност во Република Северна Македонија,

- дава мислења, предлози и насоки за меѓународната соработка, остварува меѓународна соработка и се грижи за вклучувањето на носителите на иновациската дејност во европскиот и меѓународниот иновациски простор, согласно со овој закон и ја анализира меѓународната пракса во оваа област,

- предлага до Комитетот конкретни индикатори за следење и евалуација за иновациски програми вклучувајќи и услуги за развој на технологии,

- врши анализа на ефективноста на различни програми и препораки до Комитетот и Владата за подобрување на влијанието на постојните и предложените иницијативи,

- подготвува стручни анализи во областа на иновациската дејност,

- спроведува истражувања, анкети и економски и технолошки побарувања со цел за помагање на Владата заради подобрување на политиката за помош на иновациската дејност,

- иницира измени на законите и другите прописи во оваа област со цел за поттикнување на иновациска дејност,

- ја поттикнува соработката меѓу високообразовните установи и индустријата и помага при ориентирање на образованието кон области и вештини, каде што има побарувачка на пазарот, а истото го прави преку олеснување на интеракцијата меѓу различни индустриски конзорциуми, академската заедница и иновациската заедница, преку редовни средби,

- ги следи различните програми на Европската унија за иновациите и иновацискиот простор на комерцијализација и ги истражува можностите да учествуваат во оние со преземање чекори за исполнување на барањата за учеството, а со тоа да помогне за висок степен на искористување на средствата од тие програми,

- помага при спроведување на обуки за јакнење на човечките капацитети за вршење на иновациска дејност,

- помагање при воспоставување на технолошка инфраструктура, со цел за одреден индустриски сектор или индустрија, како целина, да има корист во сфери кои во моментот не постојат, а се потребни,

- води електронска база на податоци на иновациска дејност и

- доставува до Комитетот и до Владата извештај за состојбата и резултатите од иновациската дејност во Република Северна Македонија, најдоцна до 31 јануари за претходната година.

Министерството за образование и наука за реализација на активностите од ставот 1 алинеи 16 и 17 на овој член донесува програма по претходна согласност од Владата.

Средствата за активностите од ставот 1 алинеи 16 и 17 на овој член Министерството за образование и наука ги доделува по пат на јавен конкурс.

Начинот на доделување на средствата од став 3 на овој член ги пропишува министерот за образование и наука по претходно позитивно мислење од Комитетот.

II. СУБЈЕКТИ ЗА ДАВАЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНА ПОДДРШКА ЗА ВРШЕЊЕ НА ИНОВАЦИСКАТА ДЕЈНОСТ

Член 9

Субјект за давање на инфраструктурна поддршка за вршење на иновациска дејност се запишува во електронската база во Министерството како:

- деловно-технолошки акцелератор,
- научно-технолошки парк,
- субјект за поттикнување на иновациските активности во приоритетните области од науката и технологијата и
- центар за трансфер на технологии.
- Национална канцеларија за трансфер на технологии

Член 10

Избришан

Деловно-технолошки акцелератор

Член 11

Деловно-технолошки акцелератор е субјект за давање на инфраструктурна поддршка на иновациска дејност кој го забрзува успешниот раст на старт-ап претпријатијата во нивната рана фаза на развој преку обезбедување на старт ап претпријатија со низа на потребни ресурси и услуги, а пред се преку инвестирање и стекнување на сопственост во истите, со цел раст на старт-ап претпријатијата на национално или глобално ниво.

Периодот на нудење на услугите на деловниот акцелератор не треба да биде подолг од шест месеци почнувајќи од денот на потпишувањето на договорот од ставот 3 на овој член.

По исклучок од ставот 2 на овој член периодот на нудење на услугите на деловно-технолошкиот акцелератор може да биде и подолг од шест месеци во случај на инвестирање во старт-ап претпријатие.

Правата и обврските на корисниците на услугите и на деловно-технолошкиот акцелератор се уредуваат со меѓусебен договор.

Сите субјекти кои користат услуги на деловно-технолошкиот акцелератор стекнуваат статус на корисник на деловно-технолошкиот акцелератор.

Деловниот акцелератор се основа и дејствува како правно лице согласно со Законот за здруженија и фондации и/или Законот за трговските друштва.

Доколку деловниот акцелератор се основа и дејствува како правно лице согласно со Законот за здруженија и фондации, може да му се додели статус на организација од јавен интерес.

Научно-технолошки парк

Член 12

Научно-технолошки парк е субјект за давање на инфраструктурна поддршка на иновациска дејност кој во рамките на просторот со кој располага, овозможува инфраструктурни и стручни услуги на субјектите на иновациската дејност, со цел за нивно поврзување, создавање и што побрза примена на нови технологии, создавања и пласман на нови производи, процеси и услуги на пазарот.

Сите субјекти кои користат услуги на научно-технолошкиот парк стекнуваат статус на членка на научно-технолошкиот парк, на кои научно-технолошкиот парк на една или повеќе локации им овозможува просторни и инфраструктурни услови за работа и истовремено овозможува други услуги поради подигнување на нивото на високообразовната, научноистражувачката, развојната, иновациската или производната работа.

Научно-технолошкиот парк на своја членка може да и овозможи употреба на дел од земјиштето, во рамките на научно-технолошкиот парк, за изградба на развојни и производни капацитети, а во согласност со основната дејност на научно-технолошкиот парк.

Научно-технолошкиот парк се основа и дејствува како правно лице согласно со Законот за трговските друштва.

Меѓусебните права и обврски на членката и научно-технолошкиот парк се уредуваат со договор.

Субјект за поттикнување на иновациските активности во приоритетна област на науката и технологијата

Член 13

Субјект за поттикнување на иновациските активности во приоритетна област на науката и технологијата е правно лице основано заради вршење на дејност поттикнување на иновациските активности во приоритетните области на науката и технологијата, утврдени со стратегијата за иновации.

Субјектот од ставот (1) на овој член се основа и дејствува како правно лице согласно со Законот за здруженија и фондации или Законот за трговските друштва.

Субјекти чии активности се поврзани со поддршка на иновации и/или комерцијализација на иновациите и интелектуалната сопственост, вклучувајќи го и развојот на технологиите.

Центар за трансфер на технологии

Член 14

Центар за трансфер на технологии е правно лице основано од високообразовна, односно научноистражувачка установа или од друго физичко, односно правно лице во соработка со високообразовната и научноистражувачката установа, заради вршење на дејност трансфер на технологии за примена на технолошки иновации, што особено ги вклучува потрагата за идеи и партнери за трансфер на технологии, процена на комерцијалниот потенцијал од трансферот, поттик за реализација и комерцијализација на трансфер на технологии, заштита на интелектуална сопственост, обезбедување на капитални средства во рана фаза на развој и помош на субјектите на иновациската дејност.

Центар за трансфер на технологии се основа и дејствува како правно лице согласно со Законот за трговските друштва и/или Законот за здруженија и фондации.

Национална канцеларија за трансфер на технологии

Член 14-а

Национална канцеларија за трансфер на технологии (во натамошниот текст: Национална канцеларија) е правно лице основано од институти, високообразовни, односно научно-истражувачки установи, стопански комори, фондот за иновации и технолошки развој, односно други правни лица од областа на иновации, заради поврзување на секторот за високо образование со индустријата, која ќе ги промовира иновативните активности на истражувањата и компаниите.

Националната канцеларија ќе врши трансфер на технологии и други услуги во врска со раководење со договори за истражувања, поттикнување на соработка меѓу универзитетите и индустријата, поддршка на универзитетите и индустријата за активности поврзани со технологии и интелектуална сопственост.

Националната канцеларија се основа и дејствува како правно лице согласно со Законот за здруженија и фондации.

Член 15

Република Северна Македонија, единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, научноистражувачките и образовните установи и други правни и физички лица, согласно со овој закон, можат да бидат основачи на субјекти за давање на инфраструктурна поддршка за вршење на иновациската дејност.

III. ЕЛЕКТРОНСКА БАЗА НА ПОДАТОЦИ ЗА ИНОВАЦИСКА ДЕЈНОСТ

Член 16

Министерството води електронска база на податоци за иновациска дејност (во натамошниот текст: база).

Формата, содржината и начинот на водење на базата ги пропишува министерот.

Во базата се запишуваат субјекти на иновациска дејност, како и субјекти за давање на инфраструктурна поддршка за вршење на иновациската дејност.

Базата од ставот 1 на овој член содржи податоци за субјектите кои се корисници на економски поттикнувачки мерки и буџетските средства за развој на иновациската дејност, како и назив на проектот, висината на доделените средства и нивната искористеност и апстракт од проектот, извештај за планирани технолошки одредници и достигнувања.

За запишување во базата субјектите од ставот 3 на овој член доставуваат барање со потребна документација.

Субјектите од ставот 4 на овој член се запишуваат во базата по службена должност.

Министерството, доколку се исполнети критериумите од членот 17 од овој закон, издава решение за запишување на субјектот од ставот 3 на овој член во базата, во рок од 45 дена од денот на приемот на барањето поднесено од страна на правното лице.

Субјектот запишан во базата ќе биде избришан доколку престане да ги исполнува критериумите од членот 18 од овој закон.

Формата и содржината на барањето од ставот 5 на овој член и потребната документација ги пропишува министерот.

Податоците од базата Министерството ги доставува до Државниот завод за статистика најдоцна до 31 јануари за претходната година.

Основни и поблиски критериуми за запишување во базата

Член 17

Основни критериуми за запишување на субјектите од членот 16, став 3 од овој закон кои се правни лица се:

- да имаат седиште на територијата на Република Северна Македонија,
- да се основани согласно со закон и регистрирани во Централниот регистар на Република Северна Македонија,
- да имаат општ акт со кој се утврдуваат целите на основањето, односно програмските цели во областа на иновациската дејност и
- да имаат план и програма за иновациски активности во насока на зајакнување на конкурентноста на македонската економија и подобрување на економскиот раст и развој, за период од најмалку една година.

Основни критериуми за запишување на субјектите од членот 16 став 3 од овој закон кои се физички лица се:

- да имаат место на живеење, односно престојување на територијата на Република Северна Македонија и
- да имаат план и програма за иновациски активности во насока на зајакнување на конкурентноста на македонската економија и подобрување на економскиот раст и развој, за период од најмалку една година.

Критериумите за запишување на субјектите во базата поблиску ги пропишува министерот.

Член 18

Сите субјекти кои се водат во базата и се корисници на државните поттикнувачки мерки и буџетски средства за развој на иновациската дејност, се должни за својата работа, состојбата на опремата и ресурсите, како и за плановите на нивното користење да поднесат годишен извештај до Министерството најдоцна до 28 февруари за претходната година.

Содржината на годишниот извештај од ставот 1 на овој член ја пропишува министерот.

IV. ФИНАНСИРАЊЕ НА ИНОВАЦИСКАТА ДЕЈНОСТ

Член 19

Република Северна Македонија и единиците на локалната самоуправа можат да обезбедат финансирање на иновациската дејност поради постигнување на целите на иновациската политика.

Средствата за финансирање на иновациската дејност се обезбедуваат од:

- Буџетот на Република Северна Македонија,
- буџетите на единиците на локалната самоуправа,
- меѓународни финансиски организации,
- Фондот за иновациска дејност и технолошки развој,
- Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој
- други фондови и
- економски поттикнувачки мерки согласно со членот 45 од овој закон.

Државна помош

Член 20

За средствата кои се доделуваат врз основа на овој закон се применуваат одредбите од прописите од областа за контрола на државна помош.

V. ФОНД ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ

Член 21

Со цел за обезбедување на финансиски средства за поттикнување на иновациската дејност се основа Фонд за иновации и технолошки развој (во натамошниот текст: Фондот).

Фондот има својство на правно лице.

Седиштето на Фондот е во Скопје.

Називот на Фондот во меѓународниот правен промет е „Fund for innovations and technology development“.

Статут

Член 22

Фондот има Статут, правилници и други општи акти согласно со закон.

Статутот го донесува Управниот одбор на Фондот по претходна согласност од Владата.

Со Статутот на Фондот се уредуваат организацијата и начинот на работата на Фондот, начинот на предложување на претставници вработени во органите на Фондот, надлежноста на Управниот одбор и Комитетот за одобрување на инвестиции, застапувањето и претставувањето на Фондот, правата, обврските и одговорностите на вработените во Фондот, начинот на организирање на работите и други прашања од значење за работењето на Фондот.

Правилниците од ставот 1 на овој член ги донесува Управниот одбор на Фондот по претходна согласност од Владата.

Работи на Фондот

Член 23

Фондот врши работи поврзани со финансирање на подготовка, реализација и развој на програми, проекти и други активности од областа на спроведувањето на иновационата политика, а особено:

- професионални и други работи во врска со прибавување на средства во Фондот, управување со тие средства и нивно користење,
- спроведување на програми, проекти и посредување во врска со финансирањето на иновационата дејност од средства на меѓународни организации, финансиски институции и тела, органи на државна управа, државни органи, агенции или јавни претпријатија и јавни установи, како и домашни и странски правни и физички лица, особено во областите на иновационата дејност, науката и технологијата согласно со приоритетите утврдени во стратегијата за иновации,
- евиденција на податоци за корисниците на средствата доделени од Фондот,
- поттикнување и создавање соработка со меѓународни и домашни финансиски институции и други правни и физички лица, поради финансирање на иновационата

дејност, во согласност со иновациската политика и други стратешки планови и програми, како и со ратификувани меѓународни договори за намени утврдени со овој закон;

- основа Фонд за еквити и мезанин инвестиции,
- избира друштво за управување со приватни фондови преку јавен повик, кој ќе управува со средствата на Фондот наменети за реализација за инструментите за еквити и мезанин инвестиции и
- учествува во основање на Националната канцеларија за трансфер на технологии, заради поддршка и поттикнување на соработката на универзитетите со индустријата и
- врши следење и евалуација на проектите за кои има доделено средства, со цел за развој на претприемачко општество во Република Северна Македонија.

Податоците од ставот 1 алинеја 3 на овој член Фондот ги доставува до Државниот завод за статистика најдоцна до 31 јануари за претходната година.

Заради подигнување на јавната свест за значењето на иновациската дејност во Република Северна Македонија, промовирање на инструментите за поддршка, како и зајакнување на односите со јавноста, Фондот може да организира канцеларии.

Области на дејствување на Фондот

Член 24

Фондот развива и врши услуги и доделува финансиски средства согласно со стратегијата за иновации и програмите за работа на Фондот од членот 29 од овој закон, кои се однесуваат на следниве области:

- доделување на финансиски средства за иновациски проекти за раст на новоосновани трговски друштва, старт-ап и спин-оф претпријатија,
- доделување на кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации,
- доделување на кофинансирани грантови за трансфер на технологии со цел поголема конкурентност на микро, мали и средни претпријатија,
- доделување на кофинансирани грантови за технолошка екстензија со цел поголема конкурентност на микро, мали и средни претпријатија,
- поттикнување на воспоставување или раст на деловно-технолошки акцелератори преку доделување на кофинансирани грантови,
- доделување на техничка помош за микро, мали и средни претпријатија,
- поттикнување на приватните инвестиции и финансирање на развојните и/или иновациските проекти во сите фази на развојот преку сопственички капитал и преку комбинација на сопственички капитал и кредити, преку обезбедување на поволни извори на кредит и преку шеми за коинвестирање со инвеститори и инвестициски

фондови и

- инвестирање на средства со цел поддршка на постојни и формирање на нови приватни фондови со перспект или стратегија за инвестирање во претпријатија кои се во согласност со предметот на работа и надлежностите на Фондот.

Инструменти за поддршка

Член 25

Фондот доделува средства преку следниве инструменти за поддршка:

- кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва старт-ап и спин-оф,
- кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации,
- еквити и мезанин инвестиции,
- кофинансирани грантови за воспоставување, работење и инвестиции на деловно-технолошки акцелератори,,5
- кофинансирани грантови за технолошка екстензија
- кофинансирани грантови за трансфер на технологии,
- техничка помош и
- шеми за коинвестирање со инвеститори и инвестициски фондови.

Доколку средствата кои се доделуваат преку инструментите наведени во ставот 1 на овој член се обезбедени од приходи согласно со членот 26 став 1 алинеја 3 истите се реализираат согласно со одредбите од овој закон, освен доколку не е поинаку уредено со прописите од областа на земјоделството и руралниот развој.

Фондот доделува средства преку објавен јавен конкурс, а врз основа на следниве критериуми:

1. За инструментите: Кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва старт-ап и спин-оф, Кофинансирани грантови и условни заеми за комерцијализација на иновации и техничка помош:

- степен на иновативност,
- квалитет на проектот,
- капацитет на проектниот тим,
- потенцијал на пазарот и
- влијание.

2. За инструментите Кофинансирани грантови за трансфер на технологии, Кофинансирани грантови за технолошка екстензија:

- соработка,
- технолошко подобрување,
- квалитет на проектот,
- капацитет на проектниот тим,
- потенцијал на пазарот,

- влијание и
  - процедури за обезбедување на квалитет, стандардизација и сертификација.
3. За инструментите Кофинансирани грантови за основање, работа и инвестиции на деловно-технолошки акцелератори и инкубатори и мезанин и еквити инвестиции:
- профил на менаџерскиот тим и на човечките ресурси,
  - квалитет на проектот;
  - институциски капацитети и одржливост,
  - финансиски параметри и
  - релевантност на буџетот.

Поблиските критериуми за доделување на средства од ставот 3 на овој член и начинот за доделување на средства, содржината на јавниот конкурс за доделување на средства, начинот на евалуација на поднесените пријави, начинот на промоција и други процедури поврзани со доделување на средства од инструментите на Фондот ги пропишува Фондот, по претходна согласност на Владата.

За доделените средства од ставот 1 на овој член Фондот со корисникот на средствата склучува договор.

Член 25-а

При евалуација и одлучување за проектите пријавени на јавниот конкурс, Фондот може да ангажира стручни лица од Регистарот на стручни лица од соодветната област да направат евалуација и дадат стручно мислење.

Стручното лице е должно да го разгледа материјалот и да достави евалуација и стручно мислење во рок од седум работни дена од денот на добивањето на материјалот.

Во прилог на своето мислење, стручното лице доставува изјава под целосна морална, материјална и кривична одговорност дека мислењето е изработено стручно и совесно, во согласност со правилата на науката и струката, етичките норми и професионалните стандарди и дека нема да учествува, директно или индиректно, во постапката за доделување на договор за грант кој е предмет на барањето за евалуација.

Стручните лица имаат право на надоместок за направената евалуација и даденото стручно мислење кој е на товар на Фондот во износ кој се утврдува со тарифник што го донесува Управниот одбор на Фондот, а по претходна согласност од Владата на Република Северна Македонија.

Висината на надоместокот од ставот 4 на овој член се утврдува според, проценетата вредност на договорот.

Начинот на вклучување и работа на стручните лица во работата на Фондот при евалуацијата и давањето на стручно мислење се уредува со правилник кој го донесува Управниот одбор на Фондот.

Фондот воспоставува и води електронски Регистар на стручни лица кои му помагаат при евалуацијата и давањето на стручно мислење. Лични податоци на стручните лица кои ќе бидат евидентирани во Регистарот на стручни лица се име и презиме, датум и место на раѓање, државјанство, адреса на живеење, контакт телефон, електронска адреса, област на специјализација, податоци за завршено образование и работно искуство. Рокот на чување на личните податоци е три години сметано од денот на известувањето за бришење од Регистарот на стручни лица.

За запишување во Регистарот на стручни лица Фондот објавува јавен повик во кој се утврдуваат областите на специјализација, условите за избор, начинот на поднесување на пријавите, потребната документација за докажување на исполнетоста на условите за избор и други елементи кои ги утврдува Управниот одбор на Фондот.

Запишување во Регистарот на стручни лица се врши врз основа на поднесено писмено барање до Фондот кон кое се приложуваат и докази за исполнување на условите утврдени во ставот 10 на овој член.

За да се запише во Регистарот на стручни лица, лицето треба да ги исполнува следниве услови:

- да има најмалку високо образование од соодветната област,
- да има познавање на англискиот јазик;
- да има најмалку седум години работно искуство во соодветната област за која е поднесено барањето.

Меѓународното искуство во областа на специјализација и искуството во спроведување на длабинска анализа ќе се смета за предност при запишувањето во Регистарот на стручни лица.

Директорот на Фондот формира Комисија за избор на стручни лица од најмалку тројца од редот на вработените од кои едниот е претседател, која ја утврдува исполнетоста на условите за запишување од ставот 10 на овој член и доставува предлог до директорот, кој донесува одлука за избор и запишување на стручни лица во Регистарот.

Пред склучување на договорот со стручните лица и нивно запишување во Регистарот на стручни лица, Комисијата за избор на стручни лица може да спроведе дополнителна проверка и интервјуа со пријавените кандидати.

Стручните лица се запишуваат во Регистарот на стручни лица по области на специјализација кои ги утврдува Управниот одбор на Фондот. Едно лице може да биде запишано во Регистарот на стручни лица во повеќе области на специјализација.

Директорот на Фондот формира Комисија за бришење на стручни лица од најмалку тројца од редот на вработените од кои едниот е претседател, која ја утврдува исполнетоста на условите за бришење од ставот 16 на овој член и доставува предлог до директорот, кој донесува одлука за бришење на стручни лица од Регистарот.

Фондот ќе го избрише лицето од Регистарот на стручни лица доколку:

- тоа само го побара,
- даде нестручно мислење, односно истото го изготви спротивно на правилата на науката и струката, професионалните стандарди и прописите за спречување судир на интереси,
- лицето не достави мислење по добиените материјали во рокот утврден во овој член или
- поради смрт на лицето.

Стручното лице кое ќе биде избришано од Регистарот во случаите наведени во ставот 16 алинеи 2 и 3 на овој член, нема да може повторно да биде запишано во Регистарот на стручни лица.

Начинот на водење на Регистарот на запишување и бришење на стручните лица се утврдува со правилник кој го донесува Управниот одбор на Фондот.

Член 25-б

Фондот врши следење и евалуација на проектите за кои има доделено средства, со цел за развој на претприемачко општество во Република Северна Македонија.

При следење и евалуација за проектите од ставот 1 на овој член, Фондот може да ангажира стручни лица за ревизија од Регистарот на стручни лица за ревизија од соодветната област од ставот 14 на овој член да направат евалуација и дадат стручно мислење.

Стручното лице за ревизија е должно да го разгледа материјалот, на барање на Фондот да изврши теренска посета кај корисникот на средства од Фондот и да

достави извештај и стручно мислење во рок од 14 работни дена од денот на добивањето на поканата од Фондот.

Во прилог на своето мислење, стручното лице за ревизија доставува изјава под целосна морална, материјална и кривична одговорност дека мислењето е изработено стручно и совесно, во согласност со правилата на науката и струката, етичките норми и професионалните стандарди.

Стручните лица за ревизија имаат право на надоместок за направената евалуација, спроведената теренска посета и даденото стручно мислење кој е на товар на Фондот во износ кој се утврдува со тарифник што го донесува Управниот одбор на Фондот, а по претходна согласност од Владата на Република Северна Македонија.

Висината на надоместокот од ставот 5 на овој член се утврдува според проценетата вредност на договорот.

Начинот на вклучување и работа на стручните лица за ревизија во работата на Фондот и давањето на стручно мислење се уредува со правилник кој го донесува Управниот одбор на Фондот.

Фондот воспоставува и води електронски Регистар на стручни лица за ревизија кои му помагаат при евалуацијата и давањето на стручно мислење. Лични податоци на стручните лица за ревизија кои ќе бидат евидентирани во Регистарот на стручни лица за ревизија се име и презиме, датум и место на раѓање, државјанство, адреса на живеење, контакт телефон, електронска адреса, област на специјализација, податоци за завршено образование, работно искуство. Рокот на чување на личните податоци е три години сметано од денот на известувањето за бришење од Регистарот на стручни лица за ревизија.

За запишување во Регистарот на стручни лица за ревизија Фондот објавува јавен повик во кој се утврдуваат областите на специјализација, условите за избор, начинот на поднесување на пријавите, потребната документација за докажување на исполнетоста на условите за избор и други елементи кои ги утврдува Управниот одбор на Фондот.

За да се запише во Регистарот на стручни лица за ревизија, лицето треба да ги исполнува следниве услови:

- да има најмалку високо образование од соодветната област,
- да има познавање на англискиот јазик и
- да има најмалку седум години работно искуство во соодветната област за која е поднесено барањето.

Меѓународното искуство во областа на специјализација и искуството во спроведување на длабинска анализа ќе се смета за предност при запишувањето во Регистарот на стручни лица за ревизија.

Директорот на Фондот формира Комисија за избор на стручни лица за ревизија од најмалку тројца од редот на вработените од кои едниот е претседател, која ја утврдува исполнетоста на условите за запишување од ставот 10 на овој член и доставува предлог до директорот, кој донесува одлука за избор и запишување на стручни лица за ревизија во Регистарот.

Пред склучување на договорот со стручните лица за ревизија и нивно запишување во Регистарот на стручни лица за ревизија, Комисијата за избор на стручни лица може да спроведе дополнителна проверка и интервјуа со пријавените кандидати.

Стручните лица за ревизија се запишуваат во Регистарот на стручни лица за ревизија по области на специјализација кои ги утврдува Управниот одбор на Фондот.

Едно лице може да биде запишано во Регистарот на стручни лица за ревизија во повеќе области на специјализација.

Фондот ќе го избрише лицето од Регистарот на стручни лица за ревизија доколку:

- тоа само го побара,
- даде нестручно мислење, односно истото го изготви спротивно на правилата на науката и струката, професионалните стандарди и прописите за спречување судир на интереси,
- лицето не достави мислење по добиените материјали во рокот утврден во овој член или
- поради смрт на лицето.

Директорот на Фондот формира Комисија за бришење на стручни лица за ревизија од најмалку тројца од редот на вработените од кои едниот е претседател, која ја утврдува исполнетоста на условите за бришење од ставот 16 на овој член и доставува предлог до директорот, кој донесува одлука за бришење на стручни лица за ревизија од Регистарот.

Стручното лице за ревизија кое ќе биде избришано од Регистарот во случаите наведени во ставот 16 алинеи 2 и 3 на овој член, нема да може повторно да биде запишано во Регистарот на стручни лица за ревизија.

Начинот на водење на Регистарот на запишување и бришење на стручните лица за ревизија се утврдува со правилник кој го донесува Управниот одбор на Фондот.

Лицата кои се запишани во Регистарот на стручни лица не може да бидат запишани во Регистарот за стручни лица за ревизија.

Приходи на Фондот

Член 26

Приходите на Фондот се остваруваат од:

- средства од Буџетот на Република Северна Македонија,
- средства во износ од 1% од вкупните средства од програмата за финансиска поддршка на рурален развој,
- Други средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој над износот утврден во алинејата 2 на овој став, во висина на средствата утврдени во Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој, за иновации, истражување и развој, трансфер на технологии, технолошка екстензија, деловно-технолошки акцелератори од областа на земјоделството, шумарството, водостопанството и рурален развој,
- донации, прилози, подароци и помош,
- приходи (ројали),
- средства стекнати по основ на продажба на удели кои фондот за еквити и мезанин инвестиции и/или приватниот фонд ги поседува во трговски друштва и други претпријатија,
- приходи остварени по основ на меѓународна билатерална и мултилатерална соработка на програми, проекти и други активности во областа на иновациската дејност,
- приходи од управување со слободните парични средства на Фондот и
- други извори, во согласност со закон.

Средствата од ставот 1 алинеја 3 на овој член, се реализираат согласно со одредбите од овој закон, освен доколку не е поинаку уредено со прописите од областа на земјоделството и руралниот развој.

Употреба на средствата на Фондот

Член 27

Во вршењето на своите работи, а особено во планирањето и искористувањето на средствата, Фондот ги применува принципите на објективност, одговорност и транспарентност во работата и донесувањето на одлуки.

Средствата на Фондот се користат за финансирање на иновациската дејност, а особено за:

- вложувања во реализација и пласман на пазарно ориентирани иновации на новоосновани трговски друштва;
- поттикнување на иновативноста во приоритетните области од науката и технологијата согласно со стратегијата за иновации и
- остварување на дејноста на Фондот.

Фондот може да учествува и во кофинансирање на програми, проекти и други активности за намените од ставот 2 на овој член, ако ги организираат и финансираат меѓународни организации, финансиски институции и тела или други странски и домашни правни и физички лица.

Програми на Фондот

Член 28

Фондот:

- донесува годишна и среднорочна програма за работа за период од три години,
- утврдува периодична и годишна сметка и ревизорски извештај,
- донесува финансиски план,
- ја следи реализацијата на програмата и врши надзор врз рационалната употреба на средствата од корисниците на средствата и
- одлучува по други прашања и врши други работи утврдени со Статутот на Фондот.

На годишната и среднорочната програма за работа на Фондот, како и на годишната сметка за работа на Фондот и ревизорскиот извештај, согласност дава Владата.

Управниот одбор доставува за усвојување до Владата извештај за реализација на програмата за работа за изминатата година, најдоцна до 15 јануари во тековната година.

Управниот одбор доставува за усвојување до Владата извештај за реализација на среднорочната програмата за работа, најдоцна до 15 јануари по истекот на третата година.

Управниот одбор е должен да достави извештај за своето работење во друг период, различен од периодите од ставовите 4 и 5 на овој член, по барање на Владата.

Органи на Фондот

Член 29

Органи на Фондот се Управниот одбор, Комитетот за одобрување на инвестиции и директорот.

Членовите на Управниот одбор ги именува и разрешува Владата.

Членовите на Комитетот за одобрување на инвестиции ги именува и разрешува Владата.

Управен одбор

Член 30

Управниот одбор има претседател и шест члена.

Претседател на Управниот одбор, од редот на членовите на Управниот одбор, го именува Владата на предлог на членовите на Управниот одбор.

Членовите на Управниот одбор ги именува Владата и тоа истакнати стручњаци со најмалку пет години работно искуство од областа на економијата, финансиите, правото, инвестициите или иновациската дејност, со завршено најмалку високо образование и да познаваат англиски јазик.

Три члена на Управниот одбор се именуваат за период од две години, а четири члена се именуваат за период од три години, со цел да се задржи континуитетот на работа на Управниот одбор. Времетраењето на мандатот на секој од членовите на Управниот одбор го определува Владата во актот за именување.

Членовите на Управниот одбор не може да бидат лица вработени во Фондот.

Управниот одбор ги врши следниве работи:

- ја следи реализацијата на програмите на Фондот,
- го следи редовното работење на Фондот,
- донесува Статут на Фондот,
- ги донесува краткорочната и среднорочната програма за работа, финансискиот план и годишниот извештај за работењето на Фондот кои ги поднесува на согласност до Владата,
- ја одобрува годишната сметка и ревизорскиот извештај на Фондот,
- го усвојува извештајот на директорот за реализација на програмата на Фондот,
- разгледува прашања, извештаи, информации и други материјали во врска со состојбите и проблемите од инвестициска дејност,
- учествува во утврдување на развојот на иновациската дејност и работата на Комитетот за иновации и претприемништво,

- избира овластен ревизор,
- одлучува за организирање на канцелариите на Фондот, нивниот број, локации и престанок, по предлог на директорот на Фондот,
- распишува јавен оглас за избор на директор на Фондот,
- дава претходно мислење за избори разрешување на директорот на Фондот и
- одлучува и за други прашања согласно со овој закон и Статутот на Фондот.

Управниот одбор одлучува на седници. Одлуките се сметаат за донесени доколку за нив гласале повеќе од половина од вкупниот број членови на Управниот одбор.

Управниот одбор може да врши увид во деловните книги или деловната документација на Фондот.

Членовите на Управниот одбор при извршувањето на работата мора да дејствуваат со должно внимание и да ги штитат деловните тајни на Фондот.

Директорот, по барање на Управниот одбор, поднесува извештај за поединечни работи поврзани со управувањето на наменските средства, односно за други барања поврзани со работењето на Фондот.

На претседателот и членовите на Управниот одбор им следи месечен надоместок за работата во Управниот одбор, чија висина ја утврдува Владата, кој се исплаќа ако во месецот има одржано најмалку една седница и само на претседателот и членовите кои присуствувале на седницата, односно седниците на Управниот одбор.

Членовите на Управниот одбор можат да бидат разрешени од Владата и пред истекот на мандатот за кој се именувани.

Комитет за одобрување на инвестиции

Член 31

Комитетот за одобрување на инвестиции има пет члена кои ги избира Владата од редот на експерти со најмалку десетгодишно меѓународно искуство од областа на инвестициите во иновациската дејност. Од редот на членовите Владата определува претседател на Комитетот за одобрување на инвестиции.

Членовите на Комитетот за одобрување на инвестиции се избираат под услови и критериуми утврдени во меѓународен оглас.

Меѓународниот оглас за избор на членови на Комитетот од ставот 1 на овој член го објавува Управниот одбор шест месеци пред истекот на мандатот на членовите на Комитетот.

Два члена на Комитетот се именуваат за период од две години, три члена на Комитетот се именуваат за период од три години, со цел да се задржи континуитетот на работа на Комитетот. Времетраењето на мандатот на секој од членовите на Комитетот го определува Владата.

Комитетот за одобрување на инвестиции одржува најмалку еден состанок при секој јавен повик за доделување на средства.

На претседателот и членовите на Комитетот за одобрување на инвестиции им следи надоместок по евалуација на предлог проекти, подготовка и учество на седници на Комитетот, чија висина ја утврдува Владата. На претседателот и членовите на Комитетот за одобрување на инвестиции им се исплаќаат и средства за направени патни трошоците (авионски карти или карти за друг вид на превоз, превоз од и до аеродром), трошоци за сместување и исхрана за времетраење на нивниот престој во државата.

Трошоците за сместување и исхрана за времетраење на нивниот престој во државата ги утврдува Управниот одбор на Фондот.

Комитетот ги разгледува и одобрува предлог-проектите доставени до нив за сите инструменти за поддршка на Фондот согласно со членот 25 од овој закон.

Комитетот донесува одлука за доделување на инструменти на поддршка во рок од 90 дена од доставувањето на предлог-проектите до Комитетот.

Членовите на Комитетот донесуваат конечна одлука за финансирање по пат на гласање. Конечната одлука за финансирање се носи со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Комитетот.

Членовите на Комитетот одговараат спрема Фондот за штетата предизвикана заради нивното несовесно или незаконско работење.

Членовите на Комитетот можат да бидат разрешени од Владата и пред истекот на мандатот за кој се именувани.

Директор

Член 32

Директорот на Фондот се избира по пат на јавен оглас кој се објавува во најмалку три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

Јавниот оглас за избор на директор го објавува Управниот одбор.

Рокот за пријавување на јавниот оглас од ставот 1 на овој член не може да биде пократок од 30 дена од денот на објавувањето во дневните весници.

Управниот одбор доставува до Владата предлог за директор на Фондот.

Директорот се избира за период од четири години и може повторно да биде избран само уште еден мандат.

За директор на Фондот може да биде избрано лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) е државјанин на Република Северна Македонија;
- 2) во моментот на изборот, со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- 3) има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен од областа на економските или техничко-технолошките науки;
- 4) има минимум пет години работно искуство во областа и
- 5) поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
  - ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 74 бода,
  - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
  - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
  - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
  - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
  - АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

Постапка за избор на директор

Член 33

Јавниот оглас за избор на директор го подготвува и објавува Управниот одбор најмалку 60 дена пред истекот на мандатот на директорот.

Формална верификација на пристигнатите барања врши овластено лице од Управниот одбор кое изготвува преглед на пристигнати пријави и го поднесува на разгледување до Управниот одбор.

Управниот одбор по разгледувањето на потполните и навремено пристигнатите пријави и претходно извршените лични интервјуа со потенцијалните кандидати формира мислење кое го доставува до Владата заедно со пристигнатите пријави.

Владата, врз основа на предлог на Управниот одбор, донесува одлука за избор на директор на Фондот која се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Овластувања, обврски и одговорности на директорот

Член 34

Директорот на Фондот во рамките на своите права и обврски утврдени со овој закон:

- раководи со Фондот и го претставува и застапува Фондот пред трети лица,
- се грижи за реализацијата на програмите на Фондот,
- се грижи за редовното работење на Фондот,
- ги предлага основите на годишната и среднорочната програмата за работа и презема мерки за нивно спроведување,
- предлага до Управниот одбор општи акти за организација, систематизација и други општи акти поврзани со работата на Фондот,
- предлага до Управниот одбор организирање на канцеларии на Фондот, нивниот број, локации и престанок,
- предлага друштво за ревизија до Управниот одбор врз основа на спроведена јавна набавка,
- доставува извештај за реализација на програмата на Фондот за изминатата година до Управниот одбор,
- доставува извештај за работата на Фондот за изминатата година до Управниот одбор,
- доставува предлог финансиски план за годината која следи и Годишна програма до Управниот одбор,
- организира и обезбедува законито и ефикасно извршување на работите од делокругот на Фондот и е одговорен за законитоста во работата на Фондот,
- поднесува на Управниот одбор извештаи и анализи за прашања од делокругот на Фондот и дава предлози за решавање на прашања за кои одлучува Управниот одбор,
- се грижи за извршување на донесените одлуки, насоки и заклучоци на Управниот одбор на Фондот,
- ја организира и координира работата на вработените во Фондот и одлучува за остварување на нивните права и обврски од работен однос, согласно со законите и

другите прописи од работните односи и колективните договори,
- основа комисији и други работни тела за прашања од негова надлежност,
- учествува во работата на Комитетот за иновации и претприемништво без право на глас и
- врши и други работи кои со закон, статутот и другите општи акти кои се во негова надлежност.

При извршување на својата работа директорот е должен да ги штити деловните тајни на Фондот.

Директорот е надлежен за законитоста на работата на Фондот.

Директорот одговара спрема Фондот за штетата предизвикана заради негово несовесно или незаконско работење.

Предвремено разрешување

Член 35

Управниот одбор, по претходна согласност од Владата, може да го разреши директорот:

- на негово барање,
- ако настане некоја од причините поради кои според прописите за работни односи му престанува работниот однос по сила на закон,
- ако не постапува според закон, Статутот и општите акти на Фондот или неоправдано не ги спроведува одлуките на Управниот одбор или постапува во спротивност со нив,
- ако со својата несовесна и неправилна работа му предизвика на Фондот значителна штета или ако ги занемарува или не ги извршува своите обврски и поради тоа ќе настанат или би можеле да настанат потешки нарушувања во дејноста на Фондот,
- ако го попречува или на друг начин го оневозможува остварувањето на правата и обврските на корисниците на инструментите за поддршка и
- ако работи спротивно на закон.

Ако настане некоја од причините од ставот 1 на овој член, функцијата директор ја врши вршител на должноста директор до избор на директор, а најдолго до шест месеци.

Ако и во рокот од ставот 2 на овој член не се избере директор, вршителот на должноста директор може да се именува за уште шест месеци.

Вршителот на должноста директор го именува Владата на предлог на Управниот одбор.

Транспарентност на работата на Фондот

Член 36

Работата на Фондот е транспарентна.

Фондот навремено и точно ја известува јавноста за вршењето на дејноста за која е основан, преку својата веб-страница, на начин пропишан со Статутот на Фондот.

На барање на јавноста Фондот дава информации за вршење на работи од својата дејност, согласно со Законот за слободен пристап на информации од јавен карактер.

Вршење на стручни и други работи

Член 37

Стручни и административно-технички работи вршат вработените во Фондот.

За вработените во Фондот кој вршат административни работи се применуваат одредбите од Законот за административните службеници и Законот за вработените во јавниот сектор, а за вработените кои вршат помошно-технички работи се применуваат одредбите од Закон за вработените во јавниот сектор и Законот за работните односи.

Средствата за плата, додатоци на плата и другите надоместоци на вработените во Фондот се утврдени со годишниот финансиски план на Фондот и истите мора да се во висина приближна со платите во финансискиот сектор во Република Северна Македонија.

Начинот на утврдување на основната плата и на додатоците на плата на вработените во Фондот и вредноста на бодот на основната плата ја уредува Управниот одбор на Фондот по претходна согласност на Владата.

Судир на интереси

Член 38

Во случај на постоење на судир на интереси при доделување на средствата согласно со овој закон, се применува Законот за спречување на судир на интереси.

VI. ФОНД ЗА ЕКВИТИ И МЕЗАНИН ИНВЕСТИЦИИ И ПРИВАТЕН ФОНД

Основање и регистрација на Фондот за еквити и мезанин инвестиции

Член 39

Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии се основа од Фондот за иновациџи и технолошки развој.

Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии се регистрира во Регистарот за фондови на Република Северна Македонија што се води во Комисијата за хартии од вредност, а пријавата за запишување ја поднесува Фондот за иновациџи и технолошки развој.

Големината на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии изнесува најмалку 300.000 евра во денарска противвредност.

На Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии не се применуваат одредбите од Законот за инвестиџиски фондови.

Друштво за управување со Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии

Член 40

Со Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии управува друштво за управување со приватни фондови, под услови и на начин утврдени во Законот за инвестиџиски фондови.

По исклучок на одредбите од Законот за инвестиџиски фондови, Статутот и проспектоџ на Фондот за еквиџи и мезанин ги донесува Фондот.

Статут на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии

Член 41

Со Статутот на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии се уредува неговото работење, правната положба на сопствениџите на документите за удел, правните односи на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии со друштвото за управување, како и други прашања од интерес за остварување на целите на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии.

Прспект на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии

Член 42

Прспектоџ на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии содржи податоџи од Статутот, детални информации и податоџи за целите и политиката, како и други

информации што се однесуваат на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии, а што можат да влијаат на одлуката на вложувачите за вложување.

Финансиски извештаи на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии

Член 43

Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии подлежи на ревизија.

Извештајот за извршената ревизија, веднаш по добивање, друштвото за управување го доставува до Фондот за иновации и технолошки развој, заедно со финансиските извештаи и годишниот извештај за работење на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиџии.

Поддршка за формирање на приватни фондови

Член 44

Фондот може да инвестира средства и во приватни фондови, под услови и на начин утврдени со Законот за инвестиџиски фондови.

Инвестирањето на средствата од страна на Фондот е во форма на вложување на капитал во постоечки приватен фонд или за формирање на приватен фонд, но не повеќе од една третина од вкупната големина на приватниот фонд.

Фондот може да понуди дополнителни стимулации за привлекување на инвеститори во приватните фондови. Дополнителните стимулации се однесуваат на давање на повластени права на инвеститорите во однос на заштита на дел од загубата на вложените средства, давање на повластени права на инвеститорите од аспект на гарантирање на приоритетен поврат на вложените средства и/или гарантирање на повластена стапка на поврат на вложените средства.

VII. ЕКОНОМСКИ ПОТТИКНУВАЧКИ МЕРКИ

Член 45

Субјектите на иновациската дејност, запишани во базата од членот 16 од овој закон, се ослободени од царински давачки за увоз на опрема наменета за научноистражувачка и иновациска дејност, под услови и на начин утврдени во прописите од областа на царинското работење.

VIII. НАДЗОР

Член 46

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон врши Министерството.

Надзор над финансиското работење на Фондот, за средствата од Буџетот на Република Северна Македонија, врши Државниот завод за ревизија.

Фондот е обврзан еднаш годишно да врши ревизија со избор на друштво за ревизија.

Извештајот од ревизијата друштвото за ревизија го доставува до Фондот и до Владата.

Непосреден надзор над финансиското работење за средствата од меѓународни организации, финансиски институции и тела и други странски и домашни правни и физички лица се врши на начин договорен меѓу Фондот и давателот на финансиските средства.

IX. КАЗНЕНА ОДРЕДБА

Член 47

Претседателот и членот на Комитетот за одобрување на инвестиции кој нема да постапи согласно со роковите од членот 31 став 8 од овој закон, кривично ќе одговара и ќе се казни со парична казна во износ од 5.000 до 10.000 евра во денарска противвредност.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 48

Претседателот и членовите на Управниот одбор на Фондот, претседателот и членовите на Комитетот за одобрување на инвестиции и на Комитетот за претприемништво и иновации Владата ќе ги именува во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Фондот ќе започне со работа со денот на именувањето на членовите на Управниот одбор.

Владата, до изборот на директор на Фондот, именува вршител на должноста директор во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Управниот одбор во рок од 30 дена од денот на неговото конституирање ќе донесе статут на Фондот.

Управниот одбор во рок од 30 дена од денот на неговото конституирање ќе ги донесе актите за организација и систематизација на работните места во Фондот.

Член 49

Одредбата од членот 45 од овој закон ќе се применува до пристапувањето на Република Северна Македонија во Европската унија.

Член 50

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 51

Постапките започнати според одредбите од Законот за поттикнување и помагање на технолошкиот развој („Службен весник на Република Македонија“ број 47/11) пред денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе завршат согласно со Законот за поттикнување и помагање на технолошкиот развој („Службен весник на Република Македонија“ број 47/11).

Член 52

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за поттикнување и помагање на технолошкиот развој („Службен весник на Република Македонија“ број 47/2011).

Член 53

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНИ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И/ИЛИ ДОПОЛНУВАЊЕ

Закон за изменување и дополнување на Законот за иновацииска дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 41/2014):

Член 4

Директорот на Фондот за иновации и технолошки развој именуван пред денот на започнувањето на примената на членот 2 од овој закон продолжува да ја врши функцијата до истекот на мандатот за кој е именуван.

Закон за изменување и дополнување на Законот за иновациска дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 41/2014):

Член 6

Одредбите на членот 2 од овој закон ќе започнат да се применуваат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, освен одредбите кои се однесуваат на условот за познавање на странски јазик кои ќе започнат да се применуваат по две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Одредбите од членот 3 од овој закон ќе започнат да се применуваат со денот на започнувањето на примената на Законот за вработени во јавен сектор („Службен весник на Република Македонија“ број 27/14) и Законот за административните службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 27/14).

Закон за изменување и дополнување на Законот за иновациска дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/2016):

Член 21

Подзаконските прописи утврдени со овој закон ќе се донесат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 22

Стручните лица за ревизија утврдени во членот 25-а од овој закон ќе вршат евалуација на проектите доделени согласно со Законот за иновациска дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 79/13, 137/13, 41/14 и 44/15).

Член 23

Започнатите постапки за доделување на средства за инструментите за поддршка до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се завршат според одредбите од овој закон.

Член 24

Со денот на влегување во сила на овој закон Комитетот за претприемчивост и иновации за следење на развојот и комерцијалната експлоатација на иновациите продолжува да работи како Комитет за иновации и претприемништво.

Закон за изменување и дополнување на Законот за иновациска дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/2016):

Член 26

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а одредбите на членот 19 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 септември 2016 година.

Закон за изменување на Законот за иновациската дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/2016):

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Закон за изменување и дополнување на Законот за иновациска дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2018):

Член 2

Одредбите од членот 32 став (6) точка 5) од Законот за иновациската дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 79/13, 137/13, 41/14, 44/15, 6/16, 53/16 и 190/16) и одредбите од членот 1 од овој закон со кој членот 32 став (6) точката 5) се дополнува со нова алинеја 6, нема да се применуваат од денот на влегувањето во сила на овој закон до 1 септември 2018 година.

Закон за изменување и дополнување на Законот за иновациска дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2018):

Член 3

Директорот кој е избран во периодот од денот на влегувањето во сила на овој закон до 1 септември 2018 година, е должен да го исполни условот за познавање на странски јазик најдоцна во рок од една година од денот на неговиот избор.

На директорот кој нема да го исполни условот за познавање на странски јазик во рокот утврден во ставот 1 на овој член му престанува мандатот.

Закон за изменување на Законот за иновациската дејност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 235/2024):

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.